

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานห้องสมุดของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดใน
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

นางสาวสุรวงศ์ ศรีสุวัจนีย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-635-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016689

1 10312201

JOB SATISFACTION OF PROFESSIONAL AND NON-PROFESSIONAL STAFF
IN THE LIBRARIES OF RAJAMANGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Miss Surawong Srisuwatree

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-635-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานห้องสมุดของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
ห้องสมุดในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

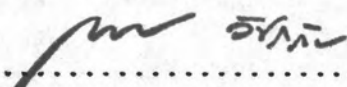
โดย นางสาวสุรวงศ์ ศรีสุวัจนริย์

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

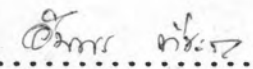
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ

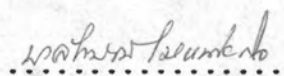

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

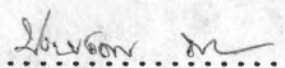

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณิ วราทร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ)

SURAWONG SRISUWATCHREE : JOB SATISFACTION OF PROFESSIONAL AND NON-PROFESSIONAL STAFF IN THE LIBRARIES OF RAJAMANGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. NONGLAK MINAIKIT, Ph.D. 140 pp. ISBN 974-577-635-1

The purpose of this research was to study the overall job satisfaction factors affecting the job satisfaction and factors influencing the job satisfaction of professional and non-professional staff in the libraries of Rajamangala Institute of Technology.

It was found that the overall job satisfaction of professional and non-professional staff in the libraries of Rajamangala Institute of Technology was moderate.

The professional and non-professional staff in the libraries had moderate satisfactions in most aspects of their jobs. The factors which resulted in high level of job satisfaction of professional staff in the libraries were responsibility and job security, while the factors which resulted in high level of job satisfaction of non-professional staff in the libraries were interpersonal relationship and responsibility.

The factors which caused low level of job satisfaction of non-professional staff in the libraries were salary, job security and advancement.

The ten factors which affected the job satisfaction were achievement, recognition, the work itself, responsibility, advancement, library policies and administration, interpersonal relationship, job security, working conditions and salary. All of these factors influenced the job satisfaction of professional and non-professional staff in the libraries of Rajamangala Institute of Technology.

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิต ..... สุรวong ศรีสุวาทชัย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... Nonglak Minakit
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นางลักษณะ ไม่น่ายกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้กำลังใจให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดมา รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณี วราทร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พัฒนากิจจำรูญ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดทุกท่านในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในวิทยาลัยครุธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ และวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทดสอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. อุษาทพร เสวกวิ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำทางด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณคุณวิวัฒน์ สกลสนธิเศรษฐ์ คุณฉัตรปารี อยู่เย็น ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ขอขอบคุณคุณรุ่งทิพย์ จงถาวรวิทยา คุณพิพัฒน์ สุนทรสุด คุณยุรีรัตน์ กิตติภูมิชัย คุณจิตรรา กัลยาณพงศ์ คุณอัจฉรา จันทสุวรรณ คุณเอื้อมพร เสนะเกษตร พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ชาวบรรณารักษ์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ความรักความห่วงใย และให้การสนับสนุนให้ลูกได้รับการศึกษามาตั้งแต่ต้น

สุรวงศ์ ศรีสุวัจนีย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
แนวเหตุผล.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	5
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	7
ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	7
ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	8
ทฤษฎีที่ว่าด้วยขบวนการ.....	10
ทฤษฎีความคาดหวัง.....	10
ทฤษฎีการกำหนดเป้าหมายของ Locke.....	13
ทฤษฎีความขัดแย้งกัน.....	14
ทฤษฎีความเสมอภาค.....	14

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ทฤษฎีที่ว่าด้วยเนื้อหา	15
ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow	15
ทฤษฎีความต้องการของ Alderfer	18
ทฤษฎีความต้องการของ McClelland	19
ทฤษฎีการจูงใจ-ค้ำจุน	20
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
3. วิธีดำเนินงานวิจัย	40
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สถานภาพส่วนตัวของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	47
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด รวมทั้งจำแนกตามอายุและระยะเวลาในการทำงานห้องสมุด	51
ความพึงพอใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ	56
องค์ประกอบอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ และองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	78
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานห้องสมุดของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	88
สถานภาพส่วนตัวของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	88
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของบรรณารักษ์และ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด รวมทั้งจำแนกตามอายุและระยะเวลาในการ ทำงานห้องสมุด.....	88
ความพึงพอใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานที่ทำให้เกิดความ พึงพอใจ.....	89
องค์ประกอบอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและองค์ประกอบที่ ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์และ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	90
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานห้องสมุด ของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	91
อภิปรายผลการวิจัย	91
ข้อเสนอแนะ	98
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	99
การประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย	99
บรรณานุกรม.....	101
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	109
ภาคผนวก ข สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.....	124
ภาคผนวก ค ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	137
ประวัติผู้เขียน.....	140

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการเปรียบเทียบระหว่างทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของ Maslow กับทฤษฎีความต้องการของ Alderfer	18
2	จำนวนบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์.....	45
3	สถานภาพของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	48
4	บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำแนกตามอายุ.....	49
5	บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในห้องสมุด.....	50
6	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	52
7	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจำแนกตามอายุ.....	54
8	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในห้องสมุด.....	55
9	ความพึงพอใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	57
10	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านความสำเร็จในการทำงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	59
11	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านการได้รับการยอมรับนับถือของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	61
12	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	63
13	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	65
14	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านความก้าวหน้าในการทำงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านนโยบายและการบริหารของหน่วยงาน ของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	69
16	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน ของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	71
17	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านความมั่นคงในการทำงานของ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	73
18	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานของ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	75
19	ความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านรายได้ของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ ห้องสมุด.....	77
20	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยทั่วไป กับองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจด้วยตนเองของบรรณารักษ์.....	83
21	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยทั่วไป กับองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ และระหว่างองค์ประกอบ ต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจด้วยตนเองของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	86

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ทฤษฎีความคาดหวังตามแนวของ Gannon	11
2	ลำดับชั้นความต้องการของ Maslow	16
3	เปรียบเทียบทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของ Maslow และทฤษฎีการจูงใจ-ค่าจุนของ Herzberg	23